

**Wijkraad
Stevenshof**
De wijkvereniging van de Stevenshof

SAMEN NAAR STEVENSHOF 2.0

WIJKVISIE STEVENSHOF – STARTDOCUMENT

Wijkraad Stevenshof

15 juli 2026

info@wijkraadstevenshof.nl

1. Samenvatting

Een wijkvisie voor de Stevenshof

De Stevenshof bestaat ruim veertig jaar. Ook al is de wijk volgebouwd, er blijft van alles veranderen. Wij, de bewoners, willen behouden wat goed is en verbeteren wat niet goed gaat. Dat staat in deze wijkvisie. De onderwerpen en de doelen komen voort uit gesprekken met en tussen wijkbewoners. Onze doelen zijn: goed wonen voor uiteenlopende groepen, een fijne omgeving, een wijk met goede voorzieningen voor jong en oud, een wijk die bewoners uitnodigt om mee te doen en een wijk die alert en weerbaar is bij veranderingen in de omgeving.

Speerpunten in de wijkvisie: huidige situatie

Zwakke punten van de *fysieke leefomgeving* zijn volgens bewoners het onderhoud, geluidsoverlast, sociale overlast, onveiligheid en parkeren. We gaan door met het opruimen van zwerfafval, we stimuleren het melden van problemen rond onderhoud, geluidhinder (Rijnlandroute) en onveiligheid en we communiceren actief over aanpak en oplossingen. Samen met anderen willen we actief zoeken naar achtergronden van sociale overlast en oplossingen bedenken. Dat doen we ook voor de parkeerproblemen in de wijk.

De Stevenshof is een wijk *met veel groen en water*. Dit is belangrijk, niet alleen omdat het mooi is, maar ook om hittestress tegen te gaan in tijden van klimaatverandering. We streven naar verbetering van het onderhoud van het groen, we werken aan verdere vergroening in de wijk en we zijn alert op herstel van schade die gevolg is van grootschalige werkzaamheden.

Sociale samenhang is belangrijk voor elke wijk en dus ook voor de Stevenshof. In de wijk werken we aan goede voorwaarden voor sociale contacten door het bevorderen van ontmoetingsplekken, sport, kunst en cultuur. Er is al een breed aanbod. Waar nodig werken we aan nieuwe voorzieningen. We verbeteren de informatie, zodat meer wijkbewoners worden bereikt.

In en rond de wijk zijn en worden *grote ingrepen in de omgeving* gedaan: Rijnlandroute, Groote Vink, Warmteling, Milieustraat, energietransitie. We willen dat de overlast beperkt wordt en dat nieuwe ontwikkelingen zo veel mogelijk ten goede komen aan de bewoners. Daarvoor volgen we processen, we signaleren problemen, we bedenken oplossingen en we bewaken of er effectieve maatregelen worden genomen.

De toekomst van de wijk: wonen en de openbare ruimte

Sinds de bouw is de Stevenshof een stabiele woonwijk geweest met weinig verhuizingen. Nu is er een overgangsfase. De samenstelling van de bevolking van de wijk verandert: meer vergrijzing en tegelijk ook meer variatie. Dat vraagt om een meer gevarieerd woningbestand (onder andere voor ouderen die in de wijk willen blijven wonen) en nieuwe woonvormen. Hiervoor gaan we ideeën ontwikkelen. Dat geldt niet alleen voor de woonsituatie. We streven naar een levendige wijk met meer ruimte voor ontmoetingen en sociale binding. Dat kan door verbetering van de inrichting van de openbare ruimte. Kansen liggen rond het winkelcentrum, in en rond het Stevenspark en bij een aanpak van het Alexandrine Tinneplein en directe omgeving.

Uitvoering: hoe gaan we te werk

Werken aan de wijk doen we met de bestaande werkgroepen en initiatieven van wijkbewoners. De Wijkraad biedt hiervoor een platform en kan coördineren. We zoeken samenwerking met welzijnsorganisaties, ondernemers en de gemeente omdat we samen sterker staan. Sommige grotere onderwerpen vereisen allereerst denk- en ontwikkelingswerk. Hiervoor zetten we ons in met initiatiefgroepen. Dit zijn groepen van bewoners, soms ook met deelnemers van buiten de wijk. Ze komen bij elkaar om samen, vanuit verschillende invalshoeken, belangen en inzichten, te zoeken naar oplossingen voor de uitdagingen van de komende jaren voor de Stevenshof. We richten initiatiefgroepen in voor overlast, wonen, parkeren en de ruimtelijke inrichting. We versterken de communicatie, die nu nog te veel versnipperd is. Daarmee willen we meer bewoners bereiken en betrekken.

Kloostertuin

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2
2. Inleiding: van eerste paal naar nieuw verhaal	5
3. Bewoners over de Stevenshof	5
4. Stevenshof Sterker	7
5. Onderhoud en overlast in de openbare ruimte	8
6. Groen	9
7. Sociale samenhang: ontmoetingen en voorzieningen	10
8. Wat van buiten op ons af komt	12
9. De toekomst van de wijk: wonen en de openbare ruimte	13
10. Uitvoering: hoe gaan we te werk	15
11. Communicatie	15

2. Inleiding: van eerste paal naar nieuw verhaal

In 1982 ging de eerste paal de grond in voor onze nieuwe wijk. Veertig jaar later is de Stevenshof volgebouwd met meer dan 4.700 woningen en wonen er ruim 10.000 mensen. Maar de Stevenshof is niet af. Wij, de bewoners, willen behouden wat goed is en verbeteren wat niet goed gaat. Ons doel is een wijk waar het goed wonen is, in huur- en koopwoningen, voor jong en oud, veilig en groen, met goede voorzieningen, waar mensen meedoen, elkaar kennen, ontmoeten en respecteren en die verbonden is met Leiden en de omgeving.

Wat we willen en hoe we dat denken te bereiken staat in deze wijkvisie. Hij is het resultaat van gesprekken met en tussen wijkbewoners. De bouwstenen zijn:

Goed wonen voor uiteenlopende groepen: gezinnen, ouderen en jongeren. Een passende mix van huur- en koopwoningen, ook voor starters en ouderen die in de wijk willen blijven.

Een fijne omgeving: groen, veilig, schoon en goed onderhouden, uitnodigend, met ruimte voor ontmoetingen en zonder saaie en doodse plekken met onveiligheidsgevoelens, overlast en vandalisme.

Een wijk met voorzieningen voor jong en oud, commercieel (zoals winkels en horeca) en niet-commercieel. Een aanbod van zorg, onderwijs, sport, kunst en cultuur dat aansluit bij de voorzieningen in Leiden, maar dat ook dicht bij huis ontmoeting stimuleert en in behoeften van wijkbewoners voorziet

Een wijk die bewoners uitnodigt om mee te doen en zich in te zetten voor sociale samenhang, zowel binnen de wijk als in verbinding met andere Leidse wijken

Een wijk die alert en weerbaar is bij belangrijke ingrepen in infrastructuur, stedelijke en provinciale plannen, energietransitie en duurzaamheid. Zodat ze ten goede komen aan alle burgers, binnen en buiten de wijk, en de leefbaarheid in de Stevenshof niet verslechteren.

Werken aan de wijk kan niemand alleen. Op initiatief van de Wijkraad Stevenshof gaan bewoners aan de slag en betrekken we ondernemers, maatschappelijke organisaties, de gemeente Leiden en waar nodig andere overheden bij het maken van plannen en de uitvoering. We houden de vinger aan de pols en laten weten wat dat oplevert, op de website van de Wijkraad, in nieuwsbrieven, de Polderpraat en het jaarverslag. Nog belangrijker is dat we allemaal merken dat de Stevenshof steeds meer de moeite waard is.

3. Bewoners over de Stevenshof

Wonen, bewoners en omgeving: de Stevenshof volgens Leiden in cijfers

De Stevenshof is een woonwijk met wijkgerichte winkels en voorzieningen. Statistische gegevens van de website van de gemeente Leiden (Leiden in cijfers) laten zien dat het aantal woningen al jaren stabiel is. Meer dan de helft van de woningen is een koopwoning en de meeste huurwoningen zijn in handen van woningcorporaties. Veel huizen hebben zonnepanelen en een gunstig energielabel. Het inkomen per huishouden steekt gunstig af bij Leiden als geheel. Het opleidingsniveau ligt gemiddeld wat lager dan in Leiden als geheel, maar er zijn minder inkomens rond het sociaal minimum dan in veel andere wijken. Het autobezit per huishouden ligt in de Stevenshof een stuk hoger dan in Leiden als geheel. Er is een treinstation en er zijn buslijnen met verbindingen naar Leiden en verder. Er is veel openbaar groen en water. Naast wegen voor autoverkeer zijn er veel loop- en fietsroutes, meestal gecombineerd.

Ruimtelijk OK, beleving minder

Ruimtelijk en sociaaleconomisch lijkt de Stevenshof een sterke wijk: goede woningen in een prettige leefomgeving, relatief hoge inkomens, weinig werkloosheid, weinig uitkeringen en weinig armoede. Toch is het beeld in de ogen van de bewoners niet alleen maar rooskleurig: de leefbaarheid wordt hier slechter gewaardeerd dan in andere wijken.

Cijfers uit leefbaarheidsonderzoek

Volgens leefbaarheidsonderzoek dat regelmatig in heel Leiden wordt gehouden, is de woonbeleving in de Stevenshof het laagst van alle Leidse wijken. Met name het onderhoud van wegen en groen wordt minder goed gewaardeerd. Bijna zestig procent van de bewoners ervaart overlast in hun buurt. Met verkeersoverlast op de eerste plaats. Ook fysieke verloedering, sociale overlast en milieuoverlast scoren hoger dan in Leiden als geheel. Er is minder criminaliteit dan in andere Leidse wijken, maar het gevoel van veiligheid is lager. En de sociale cohesie (hoe gaan mensen met elkaar om, kennen ze elkaar, is er saamhorigheid, voelen mensen zich thuis) wordt in de Stevenshof slechter ervaren dan in bijna alle andere Leidse wijken.

Wijkbewoners over hun wijk: gesprekken rond het winkelcentrum

Bij de start van deze wijkvisie hebben we medio 2025 bij het wijkwinkelcentrum interviews gehouden met bewoners en bezoekers. Wie daar zijn oor te luisteren legt hoort als positieve geluiden een prettige omgeving waarin het goed wonen is, met veel groen en water en goede voorzieningen. Tegelijk is er ook veel te horen dat verklaart waarom de Stevenshof in leefbaarheidsonderzoek slechter scoort dan de meeste andere wijken. Rond wonen is er een gebrek aan doorstroombmogelijkheden voor ouderen die in de wijk willen blijven wonen. Er is onvrede over het onderhoud van de openbare ruimte en het groen, over parkeren en onveiligheid in het verkeer. Fietspaden zijn smal en druk door e-bikes en fatbikes en het fietsgedrag van sommige jongeren laat veel te wensen over. Het aanbod in het winkelcentrum zou versterkt moeten worden met meer aantrekkelijke winkels en minder *fast food* en afhaalhoreca. Voor jeugd boven de twaalf jaar zijn er niet of nauwelijks voorzieningen en is er weinig te doen. Hangplekken leiden tot problemen met jongeren en er zijn hot spots waar wordt gedeald en lachgas wordt gebruikt. Met name in het donker voelen bewoners zich onveilig. Tegenover positieve geluiden over een gezellige buurt staan ervaringen over langs elkaar heen leven, negatieve en agressieve bejegening binnen en buiten wooncomplexen, conflicten en een groot tekort aan plekken voor positieve ontmoetingen. Nieuwe ontwikkelingen rond de aanleg van Warmtelinq (voor het warmtenet) en de komst van een Milieustraat met afvalsorteercentrum zorgen voor onzekerheid over de gevolgen voor de leefbaarheid. De ervaringen met de Rijnlandroute, waarbij toezeggingen van de overheid weinig waard blijken te zijn, maken wijkbewoners afwachtend en wantrouwig.

Wijkprofiel Stevenshof

De ervaringen en wensen van bewoners staan niet los van de geschiedenis van de wijk. Meer dan tien jaar geleden is in opdracht van de gemeente Leiden een wijkprofiel opgesteld. Dat beschrijft de Stevenshof als een “een-generatie-wijk”. In de beginjaren zijn hier veel jonge gezinnen komen wonen. Daarna is het profiel met de tijd meegegroeid: steeds meer gezinnen met oudere kinderen of waarbij de kinderen uit huis zijn gegaan. En ook steeds meer ouderen. Hoewel er relatief weinig verhuisd wordt, komen er ook regelmatig nieuwe bewoners in de wijk. Heel langzaam verandert de bevolkingssamenstelling naar een meer gemiddeld Leids profiel. Deze veranderingen vragen aan de ene kant om maatregelen en acties voor de groeiende groep

ouderen in de Stevenshof. Aan de andere kant ook om acties die passen bij een veranderende bevolking: meer stedelijkheid, meer verschillende functies, meer verschillende voorzieningen. Alleen al om ervoor te zorgen dat een veranderende Stevenshof een aantrekkelijke wijk met voorzieningen voor iedereen blijft.

4. Stevenshof Sterker

De thema's in deze wijkvisie volgen uit de ervaringen, de voorkeuren en de wensen van de wijkbewoners. Ook de uitwerking komt van bewoners. De thema's hebben deels te maken met de *ruimtelijke omgeving* (onderhoud, groen, overlast en veiligheid). Minstens zo belangrijk voor het leefklimaat is de *sociale samenhang* in de wijk. We zien dat er op dit gebied al veel gedaan wordt. Toch zijn veel activiteiten te weinig bekend en is de deelname beperkter dan zou kunnen. Hier zijn veel mogelijkheden voor verbetering en kansen om de sociale samenhang te versterken. Door samen te bewegen en te sporten, te werken in en aan het groen, voorzieningen te gebruiken, van kunst en cultuur te genieten en door de gelegenheid voor spontane ontmoetingen te verbeteren.

Ook de *nieuwe ontwikkelingen* op het gebied van verkeer, energie en milieu waarmee de Stevenshof vanuit de omgeving te maken heeft horen thuis in deze wijkvisie: ze zijn bepalend voor de leefbaarheid en de voorzieningen in de wijk. *Uitdagingen* rond de woningvoorraad en de versterking van de ruimtelijke inrichting willen we niet uit de weg gaan.

Opdracht aan onszelf en beroep op anderen: korte termijn en lange termijn

Behouden wat goed gaat en verbeteren wat niet goed is, begint bij een opdracht aan onszelf als wijkbewoners. Met deze wijkvisie nemen we het initiatief. Sommige thema's kunnen we meteen oppakken. Andere vragen om meer denkwerk en tijd. En hoewel de thema's door veel wijkbewoners genoemd zijn, wordt er over oplossingen soms verschillend gedacht. Met initiatiefgroepen willen we werken aan oplossingen. We brengen mensen bij elkaar en zoeken aanpakken die recht doen aan verschillende ideeën en visies, zoals in het recente verleden bij de Rijnlandroute en de energietransitie. We reageren niet alleen op plannen van anderen. We brengen ook zelf nieuwe ideeën naar voren. Dat kunnen we niet alleen. Daarom doen we ook een beroep op anderen: ondernemers, organisaties, de gemeente.

Dit laten we in de wijkvisie zien.

Eerst de thema's die dicht bij de beleving van de bewoners liggen en waarop we zelf en samen met de gemeente actie kunnen ondernemen: groen, onderhoud buitenruimte, tegengaan van overlast, versterking sociale contacten en benutting van activiteiten voor sport en cultuur. Dit zijn basisvoorwaarden voor een fijne leefomgeving en versterking van de sociale samenhang.

Dan zijn er ontwikkelingen die van buiten op ons af komen. We moeten mee- en tegendenken om ervoor te zorgen dat ze het leefklimaat in onze wijk ten goede komen en in ieder geval zo weinig mogelijk schaden.

Er zijn (nog) ingewikkelder onderwerpen die belangrijk zijn voor de toekomst van de wijk: wonen, ruimtelijke inrichting.

En tenslotte de communicatie. Die is nu versnipperd en bereikt te weinig mensen. Terwijl er een breed draagvlak nodig is. Om zo veel mogelijk mensen te betrekken bij het werken aan een sterke wijk.

5. Onderhoud en overlast in de openbare ruimte

Bewoners van de Stevenshof hebben het vaak over hun leefomgeving. Daar zijn ze niet altijd tevreden over. Dat is belangrijk: een goed gewaardeerde openbare ruimte maakt wonen plezierig, maar is ook een uitnodiging tot sociaal gedrag. Zwakke punten van de fysieke leefomgeving zijn volgens bewoners het onderhoud, geluidsoverlast, sociale overlast, onveiligheid en parkeren.

Onderhoud leefomgeving

Op het gebied van onderhoud van de leefomgeving zijn er problemen rond zwerfvuil, bijgeplaatst afval en vervuiling door ganzen- en hondenpoep. Er zijn gevaarlijke situaties, omdat afvalcontainers in brandgangen worden neergezet.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Opruimen van zwerfafval door individuen en brigades: doorgaan en uitbreiden.
- Melden van problemen en gevaarlijke situaties (bijgeplaatst afval, afvalcontainers in brandgangen, hondenpoep, ganzenpoep).
- Mensen aanspreken en meldingsbereidheid stimuleren.
- Bijhouden waar problemen het vaakst voorkomen.
- Communiceren met bewoners in de nabije omgeving.

Geluidsoverlast

Geluidshinder is de meest gemelde vorm van overlast. Sinds de opening van de Rijnlandroute (N434) is de geluidshinder in de hele wijk toegenomen, vooral bij wind uit het westen en bij regen. Bij de beslissing om de weg aan te leggen heeft de gemeente Leiden beloftes gedaan over de beperking van geluidsoverlast (en ook overlast door geur en fijnstof). Voor de Stevenshof is het nodig om hier blijvend op aan te dringen. Vermindering van de geluidsoverlast vraagt met name geluidsarmer asfalt en geluidsabsorberende wanden.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Geluidsoverlast van de Rijnlandroute melden bij provincie en bij Wijkraad.
- Melden geluidsoverlast blijven stimuleren en activiteiten van de Werkgroep Rijnlandroute blijven richten op vermindering overlast.

Sociale overlast

Veel wijkbewoners ervaren sociale overlast, vooral van jongeren. Ze maken trottoirs en fietspaden onveilig met fatbikes, bejegenen ouderen onbeschoft, steken vuurwerk af en richten vernielingen aan. Er zijn maatregelen genomen, zoals een samenscholingsverbod op enkele schoolpleinen en de inzet van jongerencoaches.

Wat doen we en wat gaan we doen

- We roepen onze wijkbewoners op om jeugdoverlast altijd melden bij WijkBOA en wijkagent voor dossiervorming. Ook melden bij SOL (jeugdwerk).
- We blijven zoeken naar oorzaken en achtergronden van jeugdoverlast om te werken aan structurele oplossingen.
- En we blijven zoeken naar alternatieven voor tijdsbesteding voor jongeren in de wijk.

Onveiligheidsgevoel

Een gevoel van onveiligheid is in de Stevenshof volgens het Leidse leefbaarheidsonderzoek hoger dan elders in Leiden. Veel wijkbewoners, vooral ouderen en vrouwen, noemen onveiligheidsgevoelens op deels onverlichte wandel- en fietspaden. Ook op belangrijke en veel gebruikte doorgaande routes. Dat heeft ook te maken met andere belangen, omdat minder verlichting goed is voor sommige dieren.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Inventariseren van onveiligheidsgevoelens en zoeken naar de beste balans tussen veiligheidsgevoel en andere belangen.

Verkeer en parkeren

Veel wijkbewoners ervaren een hoge parkeerdruk. Hoewel er volgens tellingen van het stadsbestuur voldoende parkeerplaatsen zijn, is dat niet altijd dicht bij huis. Veel straten en deelgebieden staan overvol met geparkeerde auto's en er worden stoepen geblokkeerd. Ruimte voor extra parkeergelegenheid is er volgens het stadsbestuur niet; bovendien zou dit ten koste kunnen gaan van andere doelen, zoals groen en ruimte voor fietsers en voetgangers. Op sommige plaatsen bestaan onlogische en gevaarlijke verkeerssituaties.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Signaleren van gevaarlijke verkeerssituaties en aandacht (blijven) vragen voor aanpassingen.
- Parkeeroverlast altijd melden en meldingsbereidheid stimuleren.

Parkeerproblemen zijn breed aanwezig in de wijk en ze worden verschillend ervaren. Aan de ene kant een tekort aan parkeerplaatsen dichtbij huis. Aan de andere kant fout geparkeerde auto's op trottoirs en gevaarlijke plaatsen. Over maatregelen wordt verschillend gedacht. Om op dit punt verder te komen dan de roep om meer plaatsen of juist meer handhaving, willen we in een dialoog kennis mobiliseren, standpunten uitwisselen en een aanpak bedenken. Hiervoor gaan we aan de slag met een *initiatiefgroep* van wijkbewoners (zie ook verderop in deze wijkvisie).

6. Groen

De Stevenshof is een wijk met veel groen en water. Dat wordt door veel wijkbewoners gewaardeerd: bloeiende planten en bomen, het park, vergroende pleintjes en straten, natuurvriendelijke oevers, de kikkerpoel met schapen en het nieuwe Ecoduct bij de A44. Naast de waardering zijn er wensen voor verbetering van het onderhoud en verdere vergroening. Niet alleen omdat het mooi is, maar ook om hittestress tegen te gaan in tijden van klimaatverandering.

Voor verbetering vatbaar zijn vooral het *onderhoud van het groen* en het herstel van schade aan de natuur door grootschalige werkzaamheden zoals Warmteling en de herstructurering rond De Groote Vink.

Mogelijkheden voor *verdere vergroening* liggen bij aanleg van geveltuintjes en boomspiegels, groene balkons en daken (op schuurtjes en bij het winkelcentrum), groene stoepen en groene (school) pleinen, minder versterking in tuintjes en parkeerhavens met groen doorlatende stenen en meer aandacht voor beplanting en biodiversiteit. Aan de Zuidkant van de wijk is ruimte voor een natuurlijk groene en biodiverse omgeving.

Communicatie en kennisvergroting (wijkwandelingen, excursies, cursussen, vogel-, vlinder- en insectentellingen, burenhulp) versterken de betrokkenheid van de wijkbewoners bij het groen in de wijk en de omgeving.

Groen: wat doen we en wat gaan we doen

- Blijven werken aan de buurttuin, het voedselbos en het Tiny Forest.
- Stimuleren van geveltuintjes en boomspiegels door benutting van regelingen gemeente Leiden (SamenAanDeSlag), groene balkons en daken, vergroenen versteende (voor)tuintjes, meer bollen en bloemen in de bermen.
- Blijven werken aan de zone tussen Rijnlandroute (N434?) en de wijk met meer mogelijkheden om te wandelen en een grotere natuurwaarde.
- Algemeen groenonderhoud controleren en onderhoudsproblemen melden.
- Opzetten activiteiten en evenementen voor vergroting betrokkenheid (natuurwandelingen natuureducatie op scholen, stimuleren van burenhulp, lezingen, natuurfilms, plantenruilmarkt, samenwerking met de schooltuinen).
- Intensiveren van het contact met de gemeente via de wijkraad en groenplannen volgen die onze wijk aangaan (zoals de tweede groene ring: Het Panoramapark).

7. Sociale samenhang: ontmoetingen en voorzieningen

Sociale contacten zijn de verbindingen en relaties die mensen onderhouden met anderen. Samenhang is essentieel voor elke wijk en dus ook voor de Stevenshof. In de wijk werken we aan goede voorwaarden voor sociale contacten. Sport, kunst en cultuur ondersteunen dat.

Sociale contacten

In de Stevenshof bestaan veel mogelijkheden voor sociale contacten. Ze variëren van informele inloopmomenten tot sportieve en culturele activiteiten. Het zwaartepunt ligt bij activiteiten voor ouderen. Evenementen en activiteiten voor bewoners van alle leeftijden en achtergronden samen zijn er weinig. De centrale plek voor ontmoeting is het wijkcentrum, met daarin onder andere het Huis van de Buurt, de bibliotheek en activiteiten van de ondersteuningsorganisaties Includio en SOL (jeugdwerk). Meer decentrale ontmoetingsplekken, op buurtniveau, zijn een nuttige aanvulling. Steeds blijkt dat wijkbewoners niet op de hoogte zijn van activiteiten.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Actief communiceren over ontmoetingen en activiteiten door digitale mededelingenborden in het winkelcentrum en bij het treinstation.
- Uitbrengen van een wijkkrant met basisinformatie voor Nederlandstalige en buitenlandstalige nieuwkomers in de hele wijk.
- Vaker organiseren van wijkbrede festiviteiten voor een groot, divers publiek in de parken zoals met Koningsdag of de Stevenshofspelen.
- Ontwikkelen en gereedmaken van nieuwe locaties voor ontmoetingen, zoals de kloostertuin achter de Maria Middelareskerk.
- Speciaal voor jongeren: werken aan het imago van het Huis van de buurt als verzamelplek van kwetsbare senioren, zodat ook jongeren er graag komen. Ook blijven zoeken naar andere plekken en activiteiten voor jongeren.
- Voor ontmoetingen in de openbare ruimte: zoeken naar mogelijkheden voor een theehuis en terrassen in de buitenruimte bij winkelcentrum Stevensbloem en winkelcentrum Alexandrine Tinneplein, samen met ondernemers en gemeente.

Kunst en cultuur

In weerwil van het “buitenwijk-imago” van de Stevenshof is er een gevarieerd aanbod aan kunst en cultuur, voornamelijk geconcentreerd in het Huis van de buurt, de Bibliotheek en in de Maria Middelareskerk. Er zijn muzieklessen, creatieve cursussen, workshops, dansmiddagen, koorrepetities en ruimtes voor beeldende kunst. De Werkgroep Kunst en Cultuur van de Wijkraad organiseert wekelijks culturele evenementen zoals lunchconcerten in de Maria Middelareskerk, het Jazzcafé door professionele musici, open podia, lezingen, kookworkshops, filmvoorstellingen en muziekuitleveringen. Er zijn wandelingen door de Stevenshof uitgezet langs alle historisch, bouwkundig en qua natuur interessante plaatsen in de wijk en er is een kunstroute voor kinderen.

De ambitie is om meer en vaker wijkbewoners te bereiken.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Open Podium speciaal voor muziekbandjes van jongeren organiseren.
- Open Podium Klassiek organiseren.
- Concerten voor baby's, peuters en kleuters organiseren.
- Jaarlijks Wijkfeest organiseren.
- Muziektent opzetten in het Stevenspark.

Sport

In de wijk Stevenshof in Leiden zijn diverse sportorganisaties, faciliteiten en terugkerende evenementen te vinden, variërend van georganiseerde verenigingen tot informele beweeggroepen. Er zijn sportorganisaties en verenigingen in en rondom de wijk (tennis, padel, voetbal) en beweegactiviteiten (beweeggroep voor ouderen, fietsmaatjes) en er zijn faciliteiten in het Stevenspark (onder andere het beweeglint), het tennispark en gymzalen bij scholen. Terugkerende sportevenementen zijn de jaarlijkse Leiden LadiesRun (voor vrouwen en kinderen), de wekelijkse Leidse Sporttuin voor kinderen, bewegingsactiviteiten voor ouderen in en rond het Huis van de Buurt en de Stevenshofspelen (een jaarlijkse sportmiddag).

Wat doen we en wat gaan we doen

Sport heeft een belangrijke verbindende functie: we houden de vinger aan de pols voor voldoende aanbod en blijven nadenken over de wenselijkheid van aanvullingen, zeker ook voor jongeren.

8. Wat van buiten op ons af komt

In de afgelopen jaren heeft de ontwikkeling en aanleg van de Rijnlandroute vlak langs de wijk veel wijkbewoners beziggehouden. Nu de weg er ligt, kunnen we er gebruik van maken. Maar veel bewoners worden ook geconfronteerd met de negatieve gevolgen, vooral in de vorm van geluidsoverlast. Inmiddels zijn er nieuwe grote ingrepen in voorbereiding en uitvoering: de vestiging van een Milieustraat op het bedrijventerrein in het noordelijk deel van de wijk, de omvorming van de Stevenshof tot volledig aardgasvrije wijk en de aanleg van Warmteling, de nieuwe transportleiding van heet water voor warmtenetten in de Stevenshof en elders in de gemeente en de verdere omgeving. Allemaal hebben ze invloed op het leefklimaat in de wijk.

Rijnlandroute

De Rijnlandroute (N434) die de A44 bij de Stevenshof verbindt met de A4, is sinds juli 2024 volledig in gebruik. De route bestaat uit een ondergrondse tunnel (Corbulotunnel) onder Voorschoten en een open tunnelbak langs de Stevenshof. De open constructie zorgt voor veel geluidsoverlast. Er zijn ook steeds meer signalen over fijnstof, bijvoorbeeld door zwarte neerslag op tuinmeubilair.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Promoten van het dichten van de open bak met een groen dak of plaatsing van horizontale geluidsschermen.
- Beplemen van snelle aanleg zeer open asfalt en geluidsabsorberende wandbekleding van de tunnelbak bij gemeente en provincie.
- Klachten melden en blijven werken aan gezamenlijke acties voor verbeteringen.

Energietransitie

De Stevenshof in Leiden wordt de eerste aardgasvrije wijk van Leiden, met als doel in 2033-2034 volledig van het gas af te zijn. Omdat de woningen in de wijk al op een warmtenet zijn aangesloten, ligt de focus op overstappen op elektrisch koken. Er zijn (landelijke) subsidies voor bewoners. Woningcorporaties bieden ondersteuning aan huurders. Er wordt een wijkuitvoeringsplan opgesteld, waarbij bewoners worden betrokken. Ook is er een

klankbordgroep met circa zeventig wijkbewoners. Voor woningen en bedrijven aan de Rijndijk geldt een apart traject, omdat zij niet zijn aangesloten op stadsverwarming.

Wat doen we en wat gaan we doen

Het proces volgen, en begeleiden bij de overgang.

Warmteling

Warmteling is de transportleiding voor restwarmte uit de Rotterdamse haven naar het Leidse warmtenet. De woningen in de Stevenshof worden aangesloten. De aanleg van Warmteling bij de Stevenshof is een ingrijpend infrastructureel project met de nodige tijdelijke hinder voor bewoners: geluid, trillingen, vrachtverkeer en de aanleg van tijdelijke bouwplaatsen in een groene omgeving.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Het proces volgen. Meld alle overlast bij de wijkraad en het bouwproject.

Milieustraat

De gemeente Leiden wil op het bedrijventerrein Westwal een Milieustraat met een duurzaamheidscentrum vestigen. Bewoners en de Wijkraad Stevenshof hebben zorgen over stankoverlast en (blijvende) verkeersdruk en overlast die hiermee gepaard gaat. De gemeente is in 2024 gesprekken gestart met de wijk om deze zorgen te bespreken.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Het proces volgen om te beoordelen of aan de wensen van de wijk wordt voldaan.

9. De toekomst van de wijk: wonen en de openbare ruimte

Woningbestand

Sinds de bouw is de Stevenshof een stabiele woonwijk geweest met weinig verhuizingen. Nu is er een overgangsfase. De samenstelling van de bevolking van de wijk verandert. De wijk wordt

meer gemengd (een minder eenzijdige nadruk op jonge gezinnen, zoals in het begin) en vergrijst (bewoners worden steeds ouder). Vervangende woningen en woonvormen voor ouderen zijn er niet in de wijk. Lege en open ruimtes voor nieuwbouw ontbreken. En er zijn financiële belemmeringen (huren, kopen, hypotheek). Hierdoor is er te weinig doorstroming. Dit is niet goed voor de toegankelijkheid van de wijk voor alle leeftijden. Ouderen die eigenlijk in de wijk willen blijven, voelen zich gedwongen om naar elders te verhuizen. Denken over en werken aan fysieke en sociale oplossingen (optoppen, woningdelen, gedeelde voorzieningen) is iets wat we graag willen doen.

Wat doen we en wat gaan we doen?

- Nadenken over gewenste woningen en woonvormen die passen bij de bevolking in de komende jaren.

Voorzieningen en openbare ruimte

De Stevenshof is ingericht als een woonwijk met vier buurten (Kloosterhof, Schenkwijk, Dobbewijk Noord en Dobbewijk Zuid) en een groot aantal buurtjes ("vlekken"), met elk een architectonische eenheid. Ze liggen rond twee winkel- en horecagebieden.

Het overdekte wijkwinkelcentrum Stevensbloem ligt centraal in de wijk. Er is een divers winkelaanbod en horeca, vooral gericht op afhaal en snelle maaltijden. Elke donderdag is er een markt op het parkeerterrein. Gezondheidscentrum Stevenshof (met onder andere een huisartsenpost en de apotheek) en het wijkcentrum (Huis voor de buurt) bevinden zich direct naast het winkelcentrum.

Het Winkelcentrum Alexandrine Tinneplein, vlak bij NS-station De Vink, is een kleiner horeca-, voorzieningen- en vervoersknooppunt met horeca en enkele winkels. Buiten de gebruikers van het openbaar vervoer heeft het overdag weinig aanloop. Het plein zou veel aantrekkelijker kunnen worden, met een bindende functie voor de wijk. Het heeft potentie als vrijetijds- en reisplek, mits het plein en aangrenzende omgeving als eenheid worden aangepakt.

De Stevensbloem: wat zou er moeten gebeuren

Om de sociale en bindende functie te versterken is een verschuiving nodig van "alleen boodschappen doen" naar een plek waar bewoners en bezoekers graag verblijven om wat te drinken, af te spreken, even te rusten.

Ontmoetingsfunctie Stevenshof: wat willen we doen

- Stimulering ontmoetingsfunctie: terrassen buiten, gezellig café in het winkelgebied, bankjes met zicht op het park, evenementen in het park.
- Verbeter en versterk voorzieningen: gevarieerder winkelaanbod, zondagopenstelling, openbaar toegankelijke toiletten.
- Verbeter parkeersituatie: schuine parkeervakken voor auto's, goede fietsenstalling voor wegnemen blokkades.

Vrijetijds- en reisplek Alexandrine Tinneplein: wat willen we doen

- Aanpassing omgeving: vergroening met meer planten, bomen en grasperken, meer straatmeubilair, betere verlichting, nieuwe publieksgerichte functies voormalig stationsgebouwtje (koffiebar, pakketophaalpunt).
- Herinrichting plein: minder nadruk op autoparkeren en meer ruimte voor terrasbeleving en "dorpspleingevoel", visuele en fysieke aansluiting op de achtergelegen groene zones en woonstraten, aanpassing van de fiets/voetgangerssituatie.

10. Uitvoering: hoe gaan we te werk

In de wijkvisie schrijven we op wat we willen bereiken, wat we al doen en wat we willen gaan doen. Sommige dingen kunnen we helemaal zelf, met en vanuit de bestaande *werkgroepen* en *initiatieven van wijkbewoners*. De Wijkraad biedt hiervoor een platform en kan coördineren.

We zoeken *samenwerking* met welzijnsorganisaties en ondernemers omdat we samen sterker staan. Voor veel uitvoering doen we een beroep op de gemeente.

We willen bereiken dat het werk van de gemeente voor onderhoud, ruimtelijke aanpassingen en handhaving aansluit bij de wensen van de bewoners. Belangrijk is dat we meldingen en wat ermee gedaan wordt goed monitoren. Niet alleen bij individuele meldingen. Maar we kijken ook wat er structureel gedaan wordt aan de problemen waar ze op wijzen.

Sommige grotere onderwerpen vereisen allereerst denk- en ontwikkelingswerk. Hiervoor zetten we ons graag in met *initiatiefgroepen* onder de paraplu van de Wijkraad. Dit zijn groepen van bewoners, soms ook met deelnemers van buiten de wijk. Ze komen bij elkaar om samen, vanuit verschillende invalshoeken, belangen en inzichten, te zoeken naar oplossingen voor de uitdagingen van de komende jaren voor de Stevenshof. En naar manieren om de oplossingen ook te realiseren.

We richten initiatiefgroepen in voor overlast, wonen, parkeren en de ruimtelijke inrichting. De bestaande groengroep en de kunst- en cultuurgroep blijven actief.

11. Communicatie

Voor communicatie over alles wat er in de Stevenshof gebeurt, gebruiken we nu de wijkkrant Polderpraat (vier keer per jaar, huis aan huis), de digitale nieuwsbrief van de Wijkraad, de website van de Wijkraad, een maandelijkse nieuwsbrief van de werkgroep Kunst en cultuur, en een Facebookgroep van de Wijkraad.

In verschillende buurten bestaan appgroepen. Hiervan bestaat geen overzicht.

Welzijnsorganisatie Includio verspreidt een overzicht van activiteiten en cursussen met een huis-aan-huis brochure en via de website. Ook wordt informatie verspreid via lokale media en (soms) de gemeente Leiden.

In de praktijk is de communicatie versnipperd en worden veel mensen niet bereikt. Dat is onhandig en ook schadelijk vanuit het perspectief van betrokkenheid bij de wijk en sociale samenhang. Een centraal punt met informatie over alle (komende) activiteiten zou dit probleem moeten verkleinen. Het is ook nuttig voor om nieuwkomers wegwijs te maken in de wijk.

Wat doen we en wat gaan we doen

- Betere en meer centrale plek om activiteiten aan te kondigen met een duidelijke kalender.
- Actieve benutting van twee nieuwe digitale publicatieborden bij het wijkwinkelcentrum.
- Betere inrichting van de website van de Wijkraad.
- Aanpassing inhoud Polderpraat: meer achtergrondinformatie over ontwikkelingen in de wijk, interviews met deelnemers buurtinitiatieven.
- Versterking informatie voor nieuwkomers.

Uitgave: Wijkraad Stevenshof, werkgroep wijkvisie, 15 juli 2026
Foto's: © Marianne Matthijsen, Otto Cox
Opmaak: Otto Cox

Vragen of opmerkingen? info@wijkraadstevenshof.nl